

Nieuwe, patiëntvriendelijke vormen van bestralen

Tom Rozema en Friederike Koppe

Instituut Verbeeten werkt al langere tijd met een patiëntvriendelijke en effectieve behandelingsmethode tegen kanker, de zogeheten stereotactische bestraling. Nieuw is een pilot naar bestralen zonder masker. Radiotherapeut-oncologen Tom Rozema en Friederike Koppe leggen uit wat de voordelen zijn van deze innovatieve vormen van bestralen.

Wat is stereotactische bestraling?

"Stereotactische bestraling is een vorm van bestraling waarbij de tumor zeer nauwkeurig bestraald wordt met een hoge dosis. Deze vorm van bestralen wordt toegepast bij kleine longtumoren of uitzaaïngen in hersenen, lever,

longen, lymfklieren of botten. Belangrijk is dat de kankercellen kunnen worden vernietigd en het omliggende weefsel zoveel mogelijk wordt gespaard."

Wat is het verschil met een standaard bestraling?

"Bij een standaard bestraling krijgt de patiënt vijf keer per week een behandeling, gedurende een aantal weken. De periode varieert tussen de vier en zeven weken en mag niet worden onderbroken. Bij een stereotactische bestraling krijgt een patiënt dezelfde dosis, maar dan verdeeld over een kortere periode, drie keer per week. De patiënt hoeft dus niet iedere dag te komen, en dat is een enorm voordeel. Het bestralen zelf duurt overigens wel

iets langer per keer, want je moet dus een iets hogere dosis afgeven. Stereotactische bestraling is niet voor iedereen geschikt. We bespreken met de patiënt of het wel of niet kan."

Hoe lang duurt een bestralingssessie?

"Een standaard bestraling duurt alles bij elkaar ongeveer tien minuten, maar het bestralen zelf duurt maar ongeveer een minuut. Een stereotactische bestraling kan wel twintig minuten duren, omdat de dosis per keer hoger is. Als je het vergelijkt met een aantal tennisballen dat je afschiet, zijn dat bij een normale bestraling twee tennisballen, en bij een stereotactische bestraling wel twintig tennisballen per keer."

Hoe belastend is het bestralen voor de patiënt?

"Van de bestraling voelt iemand helemaal niets. Het is niet pijnlijk of zo. De belangrijkste bijwerking van deze manier van bestralen is vermoeidheid die ook weer voorbij gaat."

Wat maakt stereotactische bestraling innovatief?

"Het innovatieve zit 'm erin dat het andere therapieën vervangt. Je kunt iemand genezen door alleen te bestralen. Bij niet-uitgezaaide longkanker vervangt de bestraling bijvoorbeeld de operatie. En de patiënten krijgen ook geen chemotherapie. Met stereotactische bestraling heb je een behandeling

die relatief weinig bijwerkingen geeft, met een zo optimaal mogelijke kwaliteit van leven. Daarnaast is de behandeling in vergelijking met andere behandelmethoden relatief goedkoop. Dus het is ook nog eens kosteneffectief."

Waarom willen jullie bestralen zonder masker?

"Uit patiëntbelevingsonderzoek bleek dat het dragen van een masker, wat nodig is om goed stil te kunnen liggen, voor veel mensen beangstigend is. Daarom zijn we nu gestart met een volstrekt unieke pilot waarbij we bestralen zonder masker. Bij gezonde proefpersonen hebben we gezien dat de ligging goed reproduceerbaar is. Eind dit jaar willen we de eerste tien mensen bestralen. We zijn de eerste in de wereld die dit gaan uittesten. We besteden overigens veel aandacht aan de patiëntbeleving. Ons streven is dat mensen goed en snel geholpen worden; zo hebben we de kortste wachttijd van alle instituten in het land."

Meer informatie

Brugstraat 10
5042 SB Tilburg
013 - 594 77 77
www.verbeeten.nl